

PATVIRTINTA
Avižienių gimnazijos direktoriaus
2018 m. sausio 18 d.
įsakymu Nr. V-01

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRASAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Avižienių gimnazijos Mokinų pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka parengta, vadovaujantis „Mokinų pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256, „Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programos tvarkos aprašo“ pakeitimais, patvirtintais 2017 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-554, Bendrojo ugdymo mokyklų bendraisiais ugdymo planais, Bendrojo ugdymo mokyklos bendrosiomis programomis.

2. Tvarkoje aptariami tikslai ir uždaviniai, vertinimo principai ir nuostatos, tipai ir būdai, vertinimas ugdymo procese, įvertinimų fiksavimas, informavimo tvarka.

3. Tvarkos apraše vartojamos šios sąvokos:

3.1. vertinimas-nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas, komentavimas ir apibendrinimas;

3.2. įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas;

3.3. įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie pasiekimus ir pažangą;

3.4. idiografinis (individualus) vertinimas - vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniais vertinama (ne)daroma pažanga;

4. Pagrindiniai vertinimo tipai (klasifikuojama pagal vertinimo paskirtį):

4.1. **diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo naudojama siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą, kurso dalį, kad toliau galima būtų numatyti mokymosi perspektyvą; skatina mokinius ir mokytojus bendradarbiauti;

4.2. **formuojamasis vertinimas** – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, stiprinti daromą pažangą, skatina mokinius analizuoti ugdymąsi, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti;

4.4. **apibendrinamasis vertinimas** – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

4.4. **kriterinis vertinimas** - tai vertinimas, kurio pagrindas – standartai, su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

5. Vertinimo būdai (klasifikuojama pagal vertinimo bei įvertinimo pobūdį):

5.1. **formalusis vertinimas** - vertinimas, kai skiriamos tam tikro formato užduotys, numatomas joms atlikti reikalingas laikas; užduotys įvertinamos formaliais kriterijais, įvertinimas fiksuojamas;

5.2. **neformalusis vertinimas** - tai vertinimas, kuris vyksta nuolat stebint, kalbant, diskutuojant

5.3. **kaupiamasis vertinimas** - tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas balais;

5.4. **signalinis pusmečio įvertinimas** - likus mėnesiui iki pusmečio pabaigos iš esamų pažymių vedamas aritmetinis vidurkis, leidžiantis mokiniui įsivertinti esamą situaciją.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

6. **Vertinimo tikslas:**

6.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;

6.2. pateikti gimnazijos bendruomenei informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus, pažangą;

6.3. įvertinti mokytojo ir gimnazijos darbo sėkmę ir priimti pagrįstus sprendimus.

7. Vertinimo uždaviniai:

7.1. padėti mokiniui įsivertinti save: stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį;

7.2. suteikti mokiniams pagalbą, atitinkančią jų poreikius;

7.3. pagelbėti mokytojui išvelgti mokinio ugdymosi galimybes, nustatyti mokymosi spragas, ugdymo turinį diferencijuoti ir individualizuoti;

7.4. suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko mokymąsi;

7.5. stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų ir mokyklos.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

8. Vertinimo nuostatos:

8.1. vertinimas grindžiamas amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;

8.2. vertinama tai, kas buvo numatyta ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir mokomojo dalyko gebėjimai;

8.3. mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo pasiekimus ir pažangą;

8.4. pagrindinis vertinimo orientyras – išsilavinimo standartai;

8.5. vengiama lyginti mokinių tarpusavio pasiekimus.

9. Vertinimo principai:

9.1. pozityvumas ir konstruktyvumas-vertinama tai, ką mokinys jau išmoko, nurodomos mokymosi spragos, padedama jas ištaisyti;

9.2. atvirumas ir skaidrumas: su mokiniais tariamasi dėl vertinimo kriterijų ir procedūrų;

9.3. objektyvumas ir veiksmingumas; informatyvumas: siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, naudojami įvairūs vertinimo informacijos šaltiniai, vertinimo metodikos; Pažymys naudojamas mokinių pasiekimų formaliam įvertinimui, apskaitai baigus pagrindinio ir vidurinio ugdymo pakopas.

IV. VERTINIMO PLANAVIMAS

10. Planuodamas ugdymo procesą, mokytojas planuoja ir vertinimą siedamas jį su mokymosi uždaviniais, atsižvelgdamas į mokinių gebėjimus:

10.1. formuojamojo vertinimo strategijas mokytojas planuoja kiekvienoje pamokoje,

10.2. diagnostinį vertinimą – ilgalaikiame plane.

11. Mokytojai savo dalyko metodinėje grupėje rugpjūčio mėn. suderina ir aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

12. Mokytojai per pirmąją savo dalyko pamoką supažindina mokinius su ilgalaikiais planais, modulių, pasirenkamųjų dalykų programomis, mokinių mokymosi informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

13. Mokiniais besimokantiems pagal pritaikytas ir individualizuotas bendrąsias programas pamokoje vertinami nuo 1 iki 10.

V. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

14. Vertinimas 1-4 klasėse (priedas Nr. 9):

14.1. pradinio ugdymo klasių mokiniams taikomas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimo būdas;

14.2. mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniui žinomais kriterijais, susietais su Išsilavinimo standartais;

14.3. vertinama atsižvelgiant į prigimtines vaiko galias;
14.4. ypatingas dėmesys vertinant skiriamas socialinių, pažintinių, kūrybinių, mąstymo ir veiklos gebėjimams;

14.5. taikomi standartų lygmenys:

* A- aukštesnysis standartų lygmuo: puikiai ir labai gerai atlieka užduotis, t.y, beveik nedaro klaidų;

* P- pasiektas pagrindinis standartų lygmuo: užduotis atlieka gerai, patenkinamai;

* Pt- patenkinami pasiekimai, pasiektas minimalus standartų lygmuo: žinios ir gebėjimai nepakankamai tvirti.;

* Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „np (nepasiektas patenkinamas lygmuo arba nepatenkinamas) ;

15. Baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas.

16. Mokomieji dalykai 1-4 klasėse vertinami:

* teigiamai – pp (padarė pažangą);

* neigiamai –np (nepadarė pažangos).

17. Mokomųjų dalykų pasiekimai 5-8 ir I g – IV g klasėse vertinami pažymiu nuo 1 iki 10 (priedai Nr. 1-12):

* lietuvių kalba ir literatūra,

* gimtoji (lenkų) kalba,

* užsienio kalbos (anglų, vokiečių, rusų),

* istorija,

* geografija,

* matematika,

* informacinės technologijos,

* biologija,

* chemija,

* fizika,

*menai (muzika, dailė, teatras),

* technologijos,

* kūno kultūra;

* ekonomika.

* pilietiškumo pagrindai,

* mokomųjų dalykų moduliai,

* pasirenkamieji dalykai III-IV gimnazijos klasėse.

18. Mokomųjų dalykų pasiekimai vertinami „įskaita“

* dorinis ugdymas (tikyba, etika),

* žmogaus sauga,

*parengiamosios ir specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai.

19. Penktos klasės mokinių vertinimas adaptaciniu laikotarpiu :

* rugsėjo mėnesį mokiniai pažymiais nevertinami (arba vertinami tik 9 ir 10 balais);

* spalio mėnesį nevertinti nepatenkinamais pažymiais. Galimas variantas du mėnesius (rugsėjo ir spalio) nevertinti nepatenkinamais pažymiais.

20. Integruojamas vertinimas į mokomąjį dalyką: * projektai.

21. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo pakopose naudojamas:

* formalusis vertinimas, pagrįstas Išsilavinimo standartais, brandos egzaminų programomis;

* neformalusis vertinimas, pagrįstas naujais vertinimo, informacijos kaupimo, analizės, fiksavimo ir informavimo būdais;

22. Vertinimą ugdymo procese sudaro vienas kitą sąlygojantys vertinimo tipai:

* diagnostinis vertinimas – tai vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus dalyko skyrių, temą, programos dalį. Diagnostinis

vertinimas remiasi kontrolinių darbų, apklausos žodžiu, apklausos raštu, savarankiško darbo, praktinio ir laboratorinio darbo sukauptos informacijos apie mokinio ugdymosi pasiekimus ir pažangą rezultatais.

* formuojamasis vertinimas –tai nuolatinis mokinio vertinimas stebint jo individualų , grupinį darbą įvairiose situacijose, individualiai aptariant jo mokymosi sėkmingumą, daromą pažangą,

* kaupiamasis vertinimas-tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas balais.

23. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas mokiniams, jų tėvams aiškiais ir suprantamais kriterijais.

24. Mokytojai, vadovaudamiesi Bendrųjų programų keliamais tikslais vertinimą planuoja metams. Mokomųjų dalykų teminiuose planuose, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programose pateikia mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo sistemą. Vertinimą aptaria ir detalizuoja dalykų metodinėse grupėse. Specialiųjų ugdymo poreikių turinčių mokinių pažanga ir pasiekimai aptariaimi dalyvaujant specialistams.

25. Mokytojai rugsėjo mėnesio pirmąją savaitę mokinius supažindina su parengtais dalyko teminiais planais, modulių, pasirinktomis pasirenkamųjų dalykų programomis, aptaria su mokiniams vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

26. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama mokinių pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:

26.1. jeigu dalykui mokytis skirta viena pamoka per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais per pusmetį;

26.2. jeigu dalykui mokytis skirtos dvi – trys pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais per pusmetį per pusmetį.

26.3. jeigu dalykui mokytis skirtos 4-5 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 9 pažymiais per pusmetį.

27. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

27.1. Kontrolinis darbas – tai 45-90 min. trukmės savarankiškas, atliekamas raštu ir pažymiu įvertinamas darbas, skirtas patikrinti kaip įsisavinta dalyko programos tema, skyrius;

27.2. apklausa žodžiu – tai monologinis arba dialoginis įvertinimas, skirtas žinių ir gebėjimų patikrinimui argumentuotai, raiškiai, taisyklingai reikšti savo mintis ;

27.3. apklausa raštu – tai darbas iki 15 min., skirtas ne daugiau kaip vienos temos žinių ir gebėjimų patikrinimui;

27.3. mokyklinių konkursų, olimpiadų, varžybų prizinių vietų nugalėtojai ir dalyviai, atlikę pusę ir daugiau užduočių, vertinami 10 (dešimtuku);

27.4 dalyvavimas rajono, respublikos arba tarptautiniuose konkursuose, olimpiadose, varžybose vertinamas 10 (dešimtuku).

28. Mokytojai apie mokinio pasiekimus ir pažangą kaupia informaciją vienerius mokslo metus (gali būti kontrolinių darbų sąsiuviniai, atsiskaitomieji darbai ir kita informacija), ją analizuoja ir rašo pažymius už šias mokinio veiklas:

28.1. apklausą raštu;

28.2. apklausą žodžiu,

28.3. namų darbus;

28.4. savarankiškus darbus;

28.5. kontrolinius darbus;

28.6. laboratorinius darbus;

28.7 praktinius darbus;

28.8. darbą pamokoje;

28.9. iniciatyvumą;

28.7. aktyvumą.

29. Kontrolinio darbo skyrimas ir vertinimas:

29.1. mokiniams per dieną skiriamas vienas kontrolinis darbas;

29.2. apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami prieš savaitę, su mokiniais aptariama kontrolinio darbo struktūra, darbo tikslai, vertinimo kriterijai;

29.3. mokytojai kontrolinius darbus fiksuoja el. dienyno skiltyje „Atsiskaitomieji darbai“. Mokytojai dėl svarbių priežasčių gali keisti kontrolinio darbo datą, suderinę su mokiniais;

29.4. atsiskaitomųjų darbų grafiko laikytis privaloma;

29.5. per pusmetį rekomenduojama parašyti tiek kontrolinių darbų, kiek yra to dalyko savaitinių pamokų;

29.6. paskutinią dieną prieš atostogas ir pirmąją po atostogų kontrolinis darbas nevykdomas;

29.7. mokytojai kontrolinio darbo rezultatus mokiniams pateikia ne vėliau kaip po savaitės, atlieka kontrolinio darbo analizę, numato tolesnį mokymą;

29.8. mokinys, nerašęs kontrolinio darbo be pateisinamos priežasties, privalo, susitaręs su mokytoju, kontrolinį darbą atlikti per pirmąją šio dalyko pamoką. Neatvykus dienyne rašomas įvertinimas - 2;

29.9. mokinys, nerašęs kontrolinio darbo su pateisinama priežastimi t.y. neatvyko į mokyklą ne ilgiau kaip vieną savaitę dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, privalo, susitaręs su mokytoju, kontrolinį darbą atlikti vienos savaitės bėgyje ;

29.10 mokinys, nerašęs kontrolinio darbo su pateisinama priežastimi t.y. neatvyko į mokyklą ilgiau kaip savaitę dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, privalo, susitaręs su mokytoju, kontrolinį darbą atlikti dviejų savaitių bėgyje, o esant poreikiui, mokytojas skiria konsultacijas pasiruošimui.

30. Vertinant diagnostines užduotis, rekomenduojama vadovautis šia schema:

Teisingų atsakymų skaičius	Įvertinimas
90-100	10 (dešimt)
89-80	9 (devyni)
79-70	8 (aštuoni)
69-60	7 (septyni)
59-45	6 (šeši)
44-35	5 (penki)
34-26	4 (keturi)
25-17	3 (trys)
16-9	2 (du)
8-0	1 (vienetas)

31. Savarankiško darbo ar atsiskaitomojo darbo (iki 30 min.) skyrimas ir vertinimas:

31.1. savarankiško darbo tikslas – sužinoti, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias praktikoje, praėjus dalį skyriaus/ciklo/ pamokų;

31.2. savarankiško darbo trukmė – 15-30 min.;

31.3. darbo metu mokiniai gali naudotis mokytojo nurodytomis informacinėmis priemonėmis: užrašais, vadovėliais, formulėmis, žodynais ir kt.;

31.4. darbai gali būti tikrinami ne visų mokinių, o pasirinktinai. Patikrinti ir įvertinti savarankiški darbai turi būti grąžinami ne vėliau kaip po 3 dienų. Savarankiško darbo įvertinimas įrašomas į klasės dalyko dienyną;

31.5. apie savarankiško ar atsiskaitomojo darbo (ne daugiau kaip iš 2 temų) rašymą iš anksto informuoti nebūtina.

32. Laboratorinių ir praktinių darbų skyrimas ir vertinimas:

32.1 laboratoriniai ir praktikos darbai - tikrinamieji darbai, trunkantys ne mažiau kaip 45 minutes, jų metu tikrinami mokinių gebėjimai teorines žinias taikyti praktikoje;

32.2. apie laboratorinį (praktinį) darbą pranešama ne vėliau kaip prieš vieną pamoką;

32.3. laboratorinių (praktikos) darbų rezultatai skelbiami po savaitės, pažymys įrašomas į dienyną;

32.4. mokinys, neatvykęs į laboratorinį (praktinį) darbą, privalo atsiskaityti per 1 savaitę po atvykimo į mokyklą dienos. Neatvykus dienyne rašomas dvejetas ;

32.5. laboratorinis darbas atliekamas pagal iš anksto pateiktą aprašymo pavyzdį.

33. Apklausa raštu ir apklausa žodžiu skyrimas ir vertinimas:

33.1. apklausa raštu ir žodžiu iki 15 min. organizuojama pagal vienos temos medžiagą;

33.2. apklausa raštu darbai gražinami kitos pamokos metu;

33.3. Mokytojo nuožiūra žinios, gebėjimai ir įgūdžiai gali būti vertinami kaupiamuoju pažymiu arba pažymys įrašomas į dienyną.

34. Bandomųjų brandos egzaminų organizavimas ir vertinimas:

34.1. bandomieji egzaminai organizuojami gruodžio-kovo mėn.;

34.2. lietuvių kalbos brandos egzaminas privalomas visiems mokiniams, o kitus brandos egzaminus mokiniai renkasi savo nuožiūra.

VI. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

35. Mokymosi rezultatams apibendrinti taikomas apibendrinamasis vertinimas (pažymys). Pagrindinis ugdymas baigiamas pasiekimų patikrinimu, vidurinis – brandos egzaminais.

36. Mokinys, praleidęs daugiau kaip trečdalį dalyko pamokų per pusmetį dėl ligos, laiko to dalyko įskaitą. Įskaitą organizuoja ir užduotis rengia dalyko mokytojas iš praleistų pamokų medžiagos. Įskaitos užduotys turi būti aprobuotos dalyko metodinės grupės posėdyje. Įskaitos pažymys įskaitomas vedant pusmečio įvertinimą. Mokinys, praleidęs daugiau kaip trečdalį dalyko pamokų per pusmetį dėl nepateisinamų priežasčių, vedant pusmetį vertinamas dvejetu arba vertinamas atsižvelgiant į formalius, neformalius ir kaupiamuosius vertinimus;

37. Metinis pažymys vedamas atsižvelgiant į daromą mokinio pažangą:

37.1. vienerių mokslo metų (metinis) pasiekimų rezultatas, fiksuojamas iš I ir II pusmečių balų pažymių, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisykles;

37.2. fiksuojant pusmečio ar metinio dalyko įvertinimus įrašais „įsk“ arba „neįsk“, atsižvelgiama į tai, kokių įrašų per ugdymo laikotarpį yra daugiau. Taip pat jei vieno pusmečio (I arba II) įvertinimas yra „įsk“, o kito „neįsk“, metinis įvertinimas vedamas mokinio naudai - „įsk“ ;

37.3. jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu;

37.4. jei mokinys neatliko mokyklos numatyto laiku užduočių dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (ligos), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniui, sugrįžusiam į ugdymo procesą, turi būti suteikta reikiama mokymosi pagalba.

38. Klasės auklėtojas pusmečio (metų) pabaigoje direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia klasės mokinių ugdymosi (pažangumo ir lankomumo) ataskaitą.

VII. TĖVŲ (GLOBĖJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

39. Mokymosi pasiekimai fiksuojami el.dienyne.

40. Tėvai (globėjai) tikrina vaiko pasiekimus, prisijungę prie el. dienyno.

41. Tėvams, kurie neturi prieigos prie interneto, klasių auklėtojai mėnesio pabaigoje pateikia vaiko ugdymosi pasiekimų apskaitos lapą pagal el. dienyną.

42. Klasių auklėtojai organizuoja teminius klasės tėvų susirinkimus ne rečiau kaip du kartus per mokslo metus.

43. Administracija du kartus per mokslo metus organizuoja visuotinius tėvų susirinkimus, kuriuose tėvai turi galimybę susitikti su gimnazijos administracija, dalykų mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais.

44. Klasų auklėtojai informuoja mokinius ir tėvus apie mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijus iki rugsėjo 20 d. klasės valandėlės ir klasės tėvų susirinkimo metu.

SUDERINTA

Gimnazijos tarybos posėdžio

2018-01-17 protokolas Nr. P4-01